

Közösségben közösségért – 40 év szolgálat után

Beszélgetés H. Petkovics Katalin népművelővel

H. Petkovics Katalin nyugdíjba készül. A sajkázai Radvánszky Béla Kultúrház és Könyvtár vezetője 40 év szolgálat után nehezen fog váltani, hiszen élete volt a népművelés világa és közösségi emberként tevékenykedett lakóhelyén és a térségben.

Brézai Zoltán: *Hogyan kezdődött a szűkebben vett kultúrával való kapcsolata?*

H. Petkovics Katalin: Már gyermekkoromban kezdődött mindez, hiszen szerettem zenét hallgatni és olvasni, vagy egyszerűen szerettem a szépet. 1973-ban az akkori tanítóm, Bazsó Margit kért fel, hogy vegyek részt egy irodalmi színpad munkájá-

ban, majd vezetésében. A SIK vagyis a Sajokázai Irodalmi Kör nevet kapta a társulat. A résztvevők verseket, pádiúdarabokat adtak elő. 1980-ban színtársulatot alakítottunk Akkord néven, ami az angolban összhangot jelent, úgy is mondhatnám, hogy „egy húron pendülünk”. Ennek a munkájába már bekapcsolódtak azok is, akik nem csak szavalni, hanem énekelni is szerettek. Az Akkord három évtized múltán ma is működik.

B. Z.: *A középiskolás évek milyen hatással voltak Önre? Mennyire volt meghatározó az az időszak?*

H. P. K.: Azokban az években számomra még a sport volt a fontosabb, hiszen kézilabdáztam és asztaliteniszeztem is. Készültem a továbbtanulásra, ám akkor még nem a diploma-szerzés volt számomra a legfontosabb. Azonban a már említett baráti kör, az Akkord Színtársulat tagjainak biztatására jelentkeztem főiskolára, egyetemre.

B. Z.: *A család hogyan viszonyult mindehhez?*

H. P. K.: A szüleim kereskedők voltak. Hárman voltunk testvérek. Édesanyám örült a döntésemnek, megadta nekem a szabadságot, hiszen

tudta rólam, hogy nem szeretem a kötöttségeket. Ha szakmunkástanuló szerettem volna lenni, azt is elfogadta volna. Berlinbe készültem továbbtanulni, de az egy kicsit messze volt, ezért mentem Egerbe.

B. Z.: *Tudom Önről, hogy első szakja a biológia és nem a népművelés vagy más humánszak, de Berlinben mit szeretett volna tanulni?*

H. P. K.: Ott is biológia szakra készültem. Nem vagyok elvukult környezetvédő, de természetes anyagokat használok, a helyi kistermelők termékeit vásárolok.

B. Z.: *Azonban nem sokáig tanította a biológiát. Miért következett be a váltás?*

H. P. K.: Ahogyan már említettem, 1980-ban alakult meg az Akkord önfejlesztő, önképző csoportunk, amely főleg középkori darabokat, vásári komédiákat vett műsorába. Beiratkoztam egy 2 éves rendezői tanfolyamra, mely adott egy „C” típusú színjátszó rendezői oklevelet. Szerettem volna ebből később profitálni, hiszen sok mindenre lehet használni ezt a tudást. Mindig is érdekelt a drámapedagógia és a műsorok szervezése. Az iskola vezetője azonban úgy gondolta, hogy irodalmi műsort csak magyar szakos állíthat össze, és ekkor mondtam azt hiúságból, hogy: jó, akkor leszek magyar szakos! Előbb főiskolai, majd egyetemi diplomát is szereztem. Kili-

án István professzor a Miskolci Egyetemen keltette fel az érdeklődésem az iskoladrámák iránt, hiszen régebben a diákoknak az iskolában kötelező volt egy drámai alkotást bemutatni a tanév végén, mert az mutatta meg, hogy a tanulók képesek közösségben egy célért dolgozni. Itt szükségük van a jó fellépésre, szép beszédre, a memória és a mimika gyakorlására. Ezt tanórákon nem lehet megtanítani, csak az ilyen drámák bemutatásakor. Véleményem szerint erre nagy szükség van.

B. Z.: *A közösségekben, a közösségekben mennyire játszhat szerepet egy*

ilyen kis településen a drámapedagógia? Mik a tapasztalatok?

H. P. K.: Egyrészt itt van maga az alkotócsoport, amelynek a több mint harminc év alatt csaknem négyszáz tagja volt már. Egy ilyen csoport mindenképpen a település közösségi művelődését erősíti. Volt olyan évünk, amikor negyven taggal működtünk, és négy-öt bemutatót is tartottunk. Ez jó hatással volt a mi kis közösségünk fejlődésére, valamint olyasmit tudtunk nyújtani a település közösségének, ami szokatlan. Nagyon nyitottan fogadták, mert a falusi gyerekek adták elő. 20 év iskolában eltöltött pedagógiai munka után úgy éreztem, hogy váltanom kell. Láttam, hogy a helyi kultúrház haldoklik, nem volt igazgató.

B. Z.: *Hogyan látott munkához?*

H. P. K.: 1973-ban már részt vettem az itteni munkában, mint alkotócsoport-vezető. Az Iparművészeti Főiskola kézműves tanári szakára beiratkozva az volt a nem titkolt célom, hogy hozzunk létre tárgyalkotó közösségeket. Sajókaza közössége is igényelte ezt a törekvésemet. A szakörben elkészült munkákból, alkotásokból így már kiállításokat is tudtunk rendezni. Minden hónapban igyekeztünk olyan programot kínálni a falusiaknak, amelyet régen megszoktak, mely a közösségi létet erősíti. Itt Sajókázán Szent Iván napi ünnepséghez, vagy a betlehemezéshez, karácsonyfa állításhoz kapcsoltuk a

programokat. Fontosnak tartottuk, hogy minden hónapnak meglegyen a kiemelt programja, ami az itt élőknek sokat jelent, amire mi is készültünk és így folyamatos volt a munkánk. Sajtó-kazán megpróbáltunk városi szintű szolgáltatást nyújtani. Pályázati pénzből hoztuk létre a civil irodát, hogy a helyieknek segítséget nyújthassunk a mindennapokhoz. A falunapot is igyekszünk úgy megszervezni, hogy mindenki igényének megfeleljünk, ezért többnapos az esemény. Így jut hely a sztárvendégnek, van sportnap, de ugyanakkor kiállítás megnyitó és templomi koncert is szerepel a programban. Úgy érzem, hogy van igény erre is, az emberek ugyanis szeretik a szépet. Az anyagi feltételeket nehéz ehhez előteremteni, hiszen egyre kevesebb az önkéntes felajánlás, de a pályázati lehetőségek segítenek nekünk abban, hogy gazdag és színvonalas programokat szervezzünk.

B. Z.: *Önkormányzati képviselő is, tehát ilyen formában is fontos Önnek a közösségi munka. Mit jelent ez a gyakorlatban?*

H. P. K.: Gyakran ér az a vád, hogy a saját intézményem érdekeit igyekszem képviselni, de elsősorban mindig a falu közösségének érdekeit nézem. Nagyon nehéz úgy dönteni, hogy mindenkinek tessék. A kulturális intézmény mellett ott vannak a

civilek is, és lényeges szempont, hogy az ő igényeiknek is megfeleljünk.

B. Z.: *Nyugdíjba megy, de úgy érzem, hogy ez nem azt jelenti, hogy a továbbiakban – akár civilként – nem vesz részt Sajókaza életének mindennapjaiban. Milyen szerepet vállal majd ezután a település kulturális életében?*

H. PETKOVICS KATALIN 1955-ben született Sajószentpéteren. 1974-1981 biológia-technika, majd magyar nyelv és irodalom szakos tanári diplomát szerzett az Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán, Egerben. 1982-1984 között az Országos Közművelődési Központ „C” kategóriás színjátzó-rendező képzését, majd 1990-1993 között a Magyar Iparművészeti Főiskola kézműves tanár szakát végezte el. 2000-tól 2003-ig a Miskolci Egyetem magyar nyelv és irodalom szakán szerzett egyetemi diplomát. 1973-1993 között a Sajókazai Általános Iskolában tanított, majd 1993 óta a Községi Önkormányzatnál közművelődési intézményvezetőként tevékenykedik. 1985 óta megszakitás nélkül vezeti az Akkord Művészeti Társulást, amely háromszoros Gála-díjas és Művészeti Nívódíjas. Részt vesz a település és a környékbeli falvak mindennapjaiban. A településen a Faluvédő Egyesület elnöke 1996-tól, 2008-tól pedig a hat településen dolgozó Sajómenti Civilek Egyesületének elnökeként is dolgozik. Több egyesületnek is a tagja, Sajókaza, Sajóivánka, Sajógalgóc, Sajóvelezd, Vadna és Hét községekben. 2013. augusztus 20-án Sajókaza díszpolgári címét vehette át.

BRÉZAI ZOLTÁN a Nemzeti Művelődési Intézet Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Irodájának módszertani referense: Miskolcon születtem 1979-ben, és azóta is ebben a városban élek. Az ELTE TFK-n művelődésszervezői, a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karán politológia és magyar nyelv és irodalom szakos bölcsész és középiskolai tanár diplomát szereztem. 1999-től egyetemistaként dolgoztam külsősként a Magyar Rádió Miskolci Stúdiójában mint riportert, majd 2008-tól mint főállású szerkesztő-műsorvezető. Főképp sport, kulturális és közéleti riportjaimmal jelentkeztem a Kossuth, Petőfi és Bartók Rádió műsoraiban, valamint a regionális hálózati programokban. 14 évnyi rádiós munka után sportnyelven szólva „átigazoltam” a közművelődés világába. 1996-tól tagja vagyok az Anyanyelvpolók Szövetsége Ifjúsági Vezetőségének, majd 2008-tól az országos elnökségnek is. Főképp az ifjúsági rendezvények, táborok, találkozók és a Kazinczy Gálák szervezésében vettem részt tagtársaimmal. Vallom, hogy az igényes beszéd-, magatartás- és érzékszékultúra fontos szerepet kell hogy játsszon életünkben. Mostani tevékenységem során is törekszem a nyelvi igényességre, hiszen anyanyelvünk pótolhatatlan kincs és érték.